
LWAOW-ers reserveren zaterdag 16 maart 2024 voor de Schervendag!

LWAOW Nieuwsbrief 'Even bijpraten'

december 2023

Agenda

10 januari	Webinar Maritiem Nederland over Scheepsmeting
2 - 4 februari	Duikvaker in Houten; stand van LWAOW en Wrakduikend Nederland
24 februari	Workshop Fotogrammetrie; informatie zie hieronder bij pt.2
16 maart	Schervendag 2024; save de date

1. Gewijzigde datum voor Schervendag 2024

Tot onze grote spijt moeten wij medelen dat de geplande Schervendag op zaterdag 20 januari 2024 niet door kan gaan. De bijeenkomst is nu gepland op zaterdag 16 maart 2024. Het programma, dat zoals altijd zeer interessant zal zijn, zullen we tijdig bekend maken. Reserveer 16 maart 2024 in je agenda!!

2. Workshop fotogrammetrie

Na enige jaren onderbreking hebben we Othmar Schimmel, Hans van der Weide en Ernie de Jonge bereid gevonden op zaterdag 24 februari 2024 voor de vijfde keer de workshop fotogrammetrie te geven.

Deze workshop is bedoeld voor een ieder die zich wil gaan verdiepen in het gebruik van fotogrammetrie in de archeologie, zowel boven als onder water. Aan de hand van eigen ervaringen wordt in deze workshop stap voor stap aangegeven op welke wijze een goed resultaat kan worden verkregen. Hierbij wordt ook aandacht besteed aan het voorkomen van fouten / missers. Voor deze workshop wordt een uitgebreide syllabus beschikbaar gesteld.

De workshop wordt gehouden in het Archeologisch Diensten Centrum ADC in Amersfoort. Tijdsduur workshop 09:30 – 16:30 uur, inloop vanaf 09:00 uur met koffie / thee. Kosten voor deelname € 50,00, dit is inclusief koffie/ thee en lunch. Aantal deelnemers maximaal 12!

Opgave voor deelname tot uiterlijk donderdag 22 februari 2024 via secretariaat@lwaow.nl.

3. Financiële bijdrage aan maritiem onderzoek door vrijwilligers en studenten

Na succesvolle eerdere edities, nodigt de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) vrijwilligers en studenten opnieuw uit om deel te nemen aan de vijfde editie van het '13 Provinciën' project. Met dit project wil de RCE maritiem onderzoek stimuleren en de verscheidenheid aan verhalen van de twaalf provinciën van Nederland én de Noordzee in kaart te brengen en zo het maritieme verleden boven water halen.

Als je geïnteresseerd bent vind je in onderstaande link alle informatie:
www.cultureelerfgoed.nl/actueel/nieuws/2023/12/13/financiele-bijdrage-maritiem-onderzoek-vrijwilligers-en-studenten

4. Twee verslagen Basiscursus Maritieme Archeologie gehonoreerd

Half juni hebben Ivan Peterová, Ron Nibbering, Hens van Oeveren en Romald Peeters het verslag van ‘*Veldonderzoek op object 42, Botterkerkhof Eemmeer, Bunschoten-Spakenburg*’ ingeleverd. Van de mogelijkheid om opmerkingen van de beoordelaars aan te brengen zag de



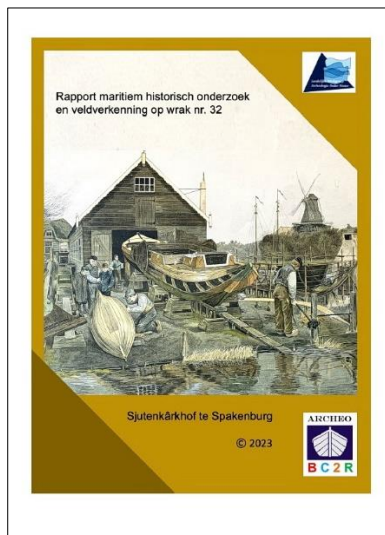
groep geen gelegenheid toe. Het verslag werd in oktober als definitief ingediend en als een goed verslag beoordeeld waarin alle essentiële punten van een archeologische verkenning benoemd zijn.

De opzet van het Plan van Aanpak, met heldere en gedetailleerde fasering toont de duikervaring die in de groep aanwezig is en die gebruikt is voor het onderzoek naar de aard van object 42. De aanwezigheid van een sleepspoor en de vorm van het object op de sonar geeft al een eerste interpretatie dat het niet om een houten wrak of wrakresten gaat. Uit de eerste verkenningen bleek al duidelijk dat het een gelast stalen wrakje betrof. Dit gaf aanleiding de onderzoeksvragen aan te passen, mede om de oorzaak van een gezonken stalen bootje in het botterkerkhof te achterhalen. Informatie bij de scoutingsgroep leverde ook geen aanwijzing van de aanwezigheid van het wrakje op.

Het verslag is door de instructeurs beoordeeld als goed, kort en bondig beschreven waarin alle essentiële punten van een

archeologisch onderzoek zijn opgenomen. De groepsleden komen hiermee in aanmerking voor het BMA-certificaat en het NAS1 certificaat.

Begin oktober hebben Bert Versteeg, Chérie Goewie, Roy Glasius en Rob Mulder het praktijkonderdeel van de Basiscursus Maritieme Archeologie 2023 met hun eindverslag, ‘*Rapport maritiem historisch onderzoek en veldverkenning op wrak nr. 32*’ afgesloten. Het verslag omvat



niet alleen een beschrijving van de archeologische verkenning tijdens het praktijk weekend. De groep heeft ook een uitgebreide studie gedaan naar de geschiedenis van de Zuiderzeevervisserij en van Spakenburg als visserijhaven. Daarvoor zijn bezoeken gebracht aan scheepswerven en historische havens aan het IJsselmeer en zijn er interviews gehouden met scheepstimmerlieden. De resultaten van deze onderzoeken zijn in het verslag opgenomen.

Voor de archeologische verkenning zou de groep onderzoek doen naar contact 28. Echter bij de eerste verkenning bleek op die positie geen wrakresten meer aanwezig te zijn. Voor verdere actie is overgegaan naar contact 32 waarvan het sonaronderzoek aangaf dat er wrakresten uit de bodem steken. De groep heeft drie dagdelen aan de verkenning van contact 32 besteed. Van de archeologische verkenning is duidelijk en zeer compleet

beschreven welke technieken en werkvolgorde daarbij gehanteerd is. De duidelijke beschrijving van de aangetroffen wrakdelen en de in de directe omgeving aangetroffen los liggende artefacten geeft de lezer de indruk zelf aan de verkenning deel te nemen.

Uit resultaten van de voorstudie en de waarnemingen heeft de groep geconcludeerd dat wrak 32 een aan het eind van zijn technisch en economisch leven, overijzerd wrak is, waarvan de resten grotendeels in de bodem zijn weggezonden.

Op grond van de maten van de contouren, de verschillende aangetroffen voorwerpen en de context (Botterkerkhof) is geconcludeerd dat het hoogstwaarschijnlijk om een botter gaat.

De instructeurs hebben het verslag als uitzonderlijk goed beoordeeld waarmee de groepsleden in aanmerking komen voor het BMA-certificaat en het NAS1-certificaat.

Opmerkelijk in het verslag is dat de vier groepsleden, allen NOB-duikinstructeur, met opgedane kennis bekendheid willen gaan geven over ons maritiem erfgoed onder water. De Basis cursus Maritieme Archeologie heeft dus ook een promotende functie.

5. 'Mooi Goed! – spullen boven water' tentoonstelling Batavialand

Uit: Nieuwbrief Batavialand

Tot medio maart 2024 heeft Batavialand de deuren geopend voor '**Mooi Goed! - spullen boven water**'. Een tijdelijke tentoonstelling die gebruiksvoorwerpen uit eeuwenoude scheepswrakken op een geheel andere manier presenteert. In de tentoonstelling worden voorwerpen tot leven gebracht, met prachtige stilleven en tastbare voorwerpen die je meenemen op een reis door de fascinerende wereld van scheepsarcheologie.

De Schatkamer

Fotograaf Michel Ditzel heeft op artistieke wijze de voorwerpen vastgelegd. Stijlvolle foto's en tastbare voorwerpen worden samengebracht met sfeervolle verlichting, wat resulteert in een intrigerende ambiance in de tentoonstellingsruimte genaamd: 'De Schatkamer'.



De Schatkamer in Batavialand (foto: Batavialand).

Rijkscollectie Scheepsarcheologie

Conservator van de Rijkscollectie Scheepsarcheologie Joran Smale heeft met zorg een selectie gemaakt van voorwerpen uit het archief van Batavialand. Bewonder hoogtepunten zoals een rijkelijk versierd mes, historische kobaltblauwe kruiken en een zilveren zakhorloge. Je kunt zelfs een eigen stilleven creëren met replica's van deze oude objecten uit 'Mooi Goed!'.

Een andere benadering van Scheepsarcheologie

'Mooi Goed!' biedt een andere kijk op scheepsarcheologie, met veel voorwerpen afkomstig uit scheepswrakken in Flevoland. Ontdek de schoonheid van de materiële cultuur van

eeuwenoude schepen op de Zuiderzee. Ook zijn voorwerpen uit een schip te zien dat nabij Swifterbant is gevonden, het wrak van dit schip is ook te zien in Batavialand.

Duurzaamheid en Toegankelijkheid

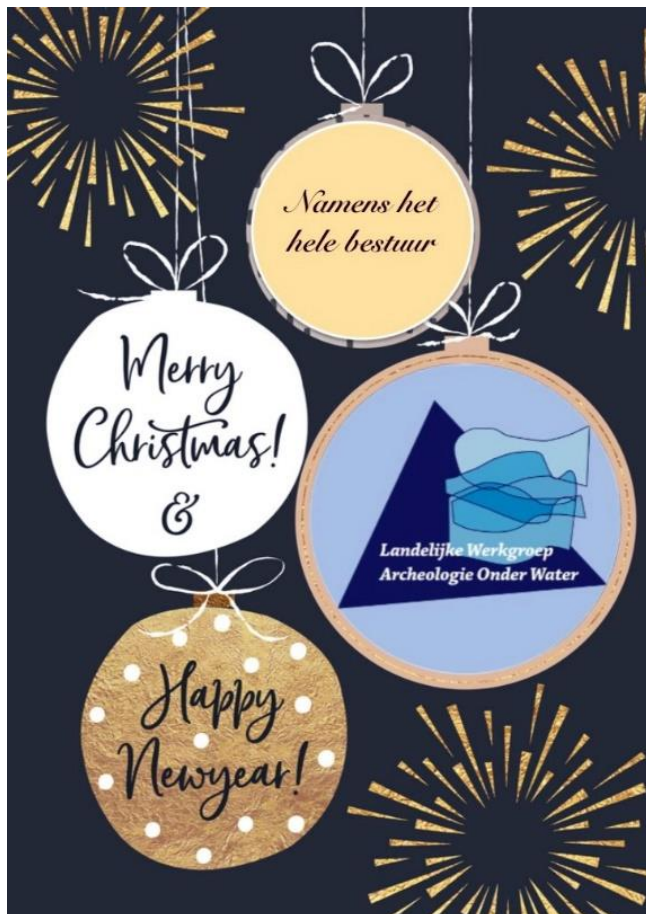
De tentoonstelling biedt niet alleen een unieke kijk op normaal niet toegankelijke voorwerpen, maar doet dit ook op een duurzame manier. De tentoonstelling is toegankelijk voor bezoekers van alle leeftijden, inclusief rolstoelgebruikers, en is geschikt voor kinderen vanaf 10 jaar.

Belangrijke Informatie

Wanneer: 8 december 2023 tot medio maart 2024

Waar: Museum Batavialand, inclusief toegang tot het schip de Batavia, de werf, en het museum zelf.

Toegankelijkheid: Voor iedereen (rolstoel)toegankelijk, geschikt voor kinderen vanaf 10 jaar.



Activiteiten van de LWAOW worden ondersteund door:



Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap



Periplus Archeomare



Maritiem



Baars-CIPRO
Civil Engineering
Professional Diving



Stichting ter Bevordering van de
Onderwater- en Scheepsarcheologie